

MESARSKI LIST

Stručni list za mesarski i kobasičarski obrt.

Izdava: Konzorcij Mesarski List, Št. Vid nad Ljubljano. — Predstavnik i odgovorni urednik Grudnik Rudolf, Dravije 103 (Tel. 22-89). Tiskarna „Slovenija“ v Ljubljani. Predstavnik Albert Kolman, Ljubljana, Celovška cesta 61.

Izlazi mjesečno. — Uprava Dravije 103, p. Št. Vid nad Ljubljano. Tel. 22-89. Oglasi po cjeniku. — Pretplata za čitavu godinu 30 Din.

Živeo prestolonaslednik Petar!

Svečanije na prošlih godina zvala su ove godine zvona vernike sviju veroispovesti pobožnostima za zdravlje, sreću i dug život našeg prestolonaslednika Njegovog Visočanstva Kraljevića Petra. Slavimo desetgodišnjicu Njegovog rođendana. Sva Jugoslavija odela se svetkovno — kresovi su plantili, svečano najavljivali sa topovskim pucanjima značajni blagdan. Vojska je delifovala ispred svojih najviših zapovednika, školska mladež molila je za svog miljenca Petra na Njegov deseti rođendan blagoslov Božji! Sokoli sve Jugoslavije slavili su najsrdanije odlično slavlje svojeg starešine, Jadranska Straža klanjala se svojem štitniku.

Svima ovim svečanostima pridružimo se i mi za rođendan prvorodjenca našeg junackog vladara sa najvećom radošću u srcu te dubokom odanošću do našeg Kraljevskog doma te kličemo:

Živeo Njegovo Visočanstvo Prestolonaslednik!

Živeli Njegova Veličanstva Roditelji!

Živeo sav naš Kraljevski dom Karagiorjevića!

Bazovica.

Pre tri godine odjeknu su na Bazovici srtonosni pucnji u praskozorje. Sav naš narod od blizu i daleko rasplakao se i jauknuo od bola. Pali su četvorica mladića. U ledja bili su pogodjeni Slovenci Bidovec, Miloš, Marušić i Valenčić.

Bilo je to baš 6. septembra, na rođendan našeg Prestolonaslednika, na dan, kad je naša slavna vojska predavala svoje stare barjake, koji su vodili u slavu ovenčanu srpsku vojsku od pobeđe do pobeđe.

U četiri u jutro pali su četvorica leševa, pogodjeni od bezbroj fašističkih taneta. Pale su žrtve na onu svetu zemlju, koju su u svom životu ovako neograničeno voleli. Da, zemlju, otačbinu voleli su najvatrenije, najodanije i nesebično te su zbog toga morali žrtvovati svoj mladi život.

Umirali su sa uzvikom »Živela Jugoslavija!« Umirali su kao idealni borci za ideju jugoslovenskog nacionalizma.

Fašistički imperijalizam ne poznaje granica, ni milosrdja ni one velike ljubavi, koju žali naš narod do svoje rodne grude. Bezobzirno pregazi sve, što mu prkosi, pregazi i najsvećije osećanje naroda, a kazna će doći. Prevelike su žrtve našeg naroda koje zovu na osvetu.

Još imademo idealnih boraca u svojim redovima. Sa Bidovcem, Milošem, Marušićem i Valenčićem nisu uništili nego umnožili redove najboljih boraca za oslobođenje ispod ropstva. Uzvik žrtava probudio je mnoge kolebljive, koji su došli k sebi i opet saznali i osetili svoju dužnost prema otačbini, prema svojem vlastitom narodu. Skup-

ljaju se jaki redovi, mineri buše pod zemljom rovove a doći će dan, kad budu osvećeni svi oni, koji su patili, prelivali krv i umirali za slobodu — za otadžbinu — za Jugoslaviju.

Jugoslavenski nacionaliste! Ne propuštajte zaboravu uspomenu na one bezbrojne žrtve naše zarobljene braće. Oni pate, jer vole zemlju, jer vole svoj rod. Patnje i žrtve dovele su već mnoge narode do slobode. I našoj neoslobođenoj braći sviće zora slobode.

Neka živi uspomena Bidovca, Miloša, Marušića i Valenčića!

Ozbiljniji rad.

U današnje doba čujemo sve povoljnije glasine o ekonomskom stanju pojedinih država. Kako kažu i statistike, koje su danas još najmerodavniji putokaz, zaista je ekonomsko propadanje zaustavljeno odnosno su ljudi počeli raditi umerenije i promišljenije. Od kolike je važnosti ova činjenica, možemo saznati već iz prošlosti od jedne godine, kad su stečajevi, propast banaka i njihova tražnja zaštite bili na dnevnom redu.

U doba propadanja najviše se raspravljalo o skupoći. Nije se naime tačno znalo odnosno htelo znati, koji je pravi uzrok propadanja privrede. Kašniji tek kad su izbivali pojedini skandali, videlo se što nije bila tu skupoća odnosno nerasrazmerni dobitci nego prevare na veliko i to prevare ljudi, koji su iskorišćavali kroz celih 10 godina konjunkturu i nepoznavanje potreba pojedinih proizvoda. Tek kad se počelo otpuštanjem radništva obzirom na prenatrpanje trga sa proizvodima, znalo se nekoliko o uzrocima krize. Svatko je proizvodio što više je mogao bez tačnog računanja konsumom. Nije se osvrtao dalje na bezprikornost proizvoda. Dalje nije se imalo u vidu razlike između cene sirovina na kraju njih proizvodnje i cene proizvoda za konzum. Ove razlike bile su velike kod špekulanata a male kod savesnih ljudi. Ovi poslednji izvodili su nekakvi dumping ili preuzimali trg. Nije pak ni kod ovih poslednjih bilo sve jednako. Među njima bilo ih mnogo onakvih, koji su računili sa lakovernošću konsumenata, koji ne raspolazu sa dovoljnim sretstvima te su smatrali jeftino i za dobro, što je često bilo pogrešno. Ne obzirući se na ovu pogrešnu činjenicu, počeli su prvo ovi propadati. Jer, kad je netko kupio makar šta bilo

te mu je ovo brzo pokazalo svoju pravu vrednost, to jest loši produkt, nabaviti morao si je drugi, koji ga je dakle stajao sada više nego najskuplji. Možda je ovaj čovek bio opet onako nesretan te je sada usprkos manjkanja sretstava kupio ovaj najskuplji u mišljenju da se najbolji a za pravo kupio neki hvalisani proizvod lošeg kvaliteta te se opet nasamario. Ovo je naročito bilo kod nabavljanja raznih strojeva iz inostranstva, bilo iz pogrešnog mnjenja i uzgoja u prošlosti, da su ovi najbolji a bili samo »za Balkan, ovu nekulturnu zemlju«. Još se danas doznava o ovakvim spekulativima, koji pak gube teren rada.

Nisu dapače ostali povredjeni proizvodjači dumpinške kao i ne skupe, solidne robe. Najviše su prepatili sada u doba razvoja krize najsavesniji, koji su tek sa svojom propašću pomogli delomično propasti spekulanta. Spekulanti još nisu iščeznuli, jer ih potpomažu karteli, koji nisu nikakvo dobro za napredak zemalja nego samo sretstvo za održavanje dobitka, koji u sadašnje doba ne može biti dovoljan za visokopostotne dividende dioničarima. Ni ovo održavanje cena pomoću kartela neće ostati dugotrajno, jer pravski nije moguće. Ide dapače neko vreme ovako a ne može dugo, jer ne može biti konsum dovoljan. Već sada opažamo propadanje nekih kartela.

U doba pomanjkanja novca uvele su skoro sve države kliring, to jest, traži pokriće svojeg potraživanja u našoj robi. Time se umetno plasiralo robu na tržište, koje prirodno nije imalo veze niti volje za neke proizvode iz države dužnice. Osiguranja valute takodje nisu pomogla, što vidimo u poslednje vreme, kad su Amerika i Japanska umetno snizile vrednost svoje valute da izbegnu krizu. Naročito je Japanska počela dumping svojom robom u Australiji te time vodi ekonomski rat sa Engleskom na istoku, koji je već davno poprište najgorčnije borbe između Azijata i Europljana i proći će sigurno sa pobedom Azijata, to jest prodiranju Japana kao najnaprednijeg na istoku, pošto je Japan u svakom pogledu, pa bio to kulturni ili privredni, najbliži svim narodima Istoka.

Počinje svim dosadašnjim iskustvima pobeđivati lozinka — svaki neka

radi kod kuće i živi kod kuće. Brine neka se prvo za sebe i svoje potrebe kao i pokriće njih pa tek onda neka zaviri susedu, šta on želi i može da da. Europa bila je navikla u prošlosti na protektorate i eksploataciju drugih kontinenata i živela od njih sve do svršetka svetskog rata. Za vreme svetskog rata dala je nehotice drugim kontinentima potstrek ka samostalnosti, jer su oni saradivali na spasu prestiža Evropljana na svetskom poprištu. Svako dobro donese i zlo. Dakle su time države velike antante sebi samim otsekle desnu ruku a sebi pridržale samo stomak. — Nije im više trajnog spasa. Morati će se povući sa drugih kontinenata kao što su morali predati Ameriku. Ameriku su inače predali amerikaniziranim Evropljanima, što neće biti ponovljeno za Aziju, Afriku itd., jer je prekasno.

Sav preokret privrednog sistema kreće se dakle sada u sasvim novom smeru. Europa će morati ostati sve manja u svojim nacrtima te prepustiti svakome svoje, da radi za sebe. Svi pokušaji da uvede ili obnovi ono, što je izgubila, biti će njezina šteta ili samo kratkodobni dobitak sa još većim kasnijim gubitkom.

Kao što smo naveli za vevlasti u okviru svetskog privrednog sistema, isto to moramo i navodimo u svakoj pojedinoj državi Evrope. Svi oni, koji su dosad naredjivali svetu bez prirodnog prava, to jest velekapitaliste, morati će se povući i ostaviti svakome svoje bez veće štete za njih, jer će ih inače brže i prebrzo nestati usprkos nagomilanog kapitala kao i proizvoda. Jer, svet se okreće sada na unutar i ne više na vani.

Nećemo mi sada kao nikad imati ispravan rad u zemljama. Uvek ćemo imati potrebu borbe sa nesavesnošću te žrtvovati naše najbolje za spas od trutova. Ali uvek će biti ovi trutovi nekako drukčije postrojeni, sve prema razvoju odnosno promeni gazdinstva naše zemaljske kugle. Ovakve krize, koju proživljavamo sada, bile su i biti će još. Posle svake krize promeniti će se opšti privredni sistem. Svakoj će krizi tražiti leka najpre oni, koji ga ne žele, sa varkom da pomognu privredu naroda. Tek nakon njihovih neuspeha i dangube, činjenog svega sasvim namerno, poći će se pravim putem bez njih i preko njih. Ovo vreme dolazi sada i već pritešnjava gospodu, koja je doradila, uz stenu. Novi ljudi, koji nisu više glumci, pojavljuju se iz nizina i spašavaju svet. Njihova su nam gledišta sada većinom još nepoznata, ili ih smatramo ludim ili pak im davamo neki drugi naziv, jer nam misao, koju oni izvođe u praksi, nije jasna. Mnogo toga pak, što su učinili i čine, dobro je, to jest, dobro je zbog toga, što je učinjeno bez pomoći suseda nego iz vlastite potrebe i vlastite robe kao i za samog sebe u korist samog sebe. Sve dosad ra-

dilo se sa tuđim rukama, tuđim robom za korist svoju, ako je bio ovaj vevlast i sa svojim rukama i svojim robom za korist tuđu ako je radila mala država ili kolonija.

Osiguranje zanatlija.

U poslednje vreme mnogo se raspravlja o osiguranju zanatlija. Ovo je pitanje, koje se u sadašnje doba teško može rešiti. U prvom redu bi ovo teško za seljačke zanatlije, koji ne primaju za svoj proizvod ili rad plaćeno novcem nego većinom u naturalijama to jest živim namirnicama odnosno inim potrebštinama gazdinstva za život. Nekoji i skoro ne mogu da plate porez, jer im seljaci nikako ne mogu davati novca. Stoga se sporovodjenje osiguranja seljačkih zanatlija u ovo kritično doba ne može sprovesti. Nema pak kod seljačkih zanatlija samo ovo što onemogućava osiguranje. Nego se oni have obradivanjem zemlje, jer nije drukčije u stanju da održi sam sebe u mogućnosti rada. Time ne samo danisu više čisti zanatlije nego ni nemaju toliko interes na osiguranju nego će teško kroz nekoliko vekova doći ono stanje, u kojem bi im njihov razvoj dozvoljavao isto raspolaganje novčanim sredstvima kao gradskim zanatljama, koji primaju za svoj rad isključivo plaću u parama, kojima mogu raspolagati za sve potrebe pa bile ove koje god vrsti.

Gradski zanatlije mogu biti svi za osiguranje već sa gledišta osiguranja za godine nemoći, to jest u stare dane. Svakako će se ovo izvoditi postepeno. Jer sistem osiguranja nije tako jednostavan. Mnogo dodju ovde u obzir godine starosti, to jest granica mogućnosti osiguranja. Neki zanatlije mogu vršiti svoj posao i tada kad su već jako oslabili fizički, jer ne trebaju snage. Drugi pak opet mogu svršavati svoj posao samo dotad kad su još jaki to jest do 50. godine. U ovom se smeru mora provesti način osiguranja za svaki zanat po svojem sistemu, koga će morati sami pronaći i premotriti. Nije tu nikako govora o nekom nepromenljivom sistemu nego mora biti uvek kod sastavljanja sistema ostavljati tolika elastičnost, da se njegova manjkavost ne mora sasvim izmeniti nego samo dopuniti odnosno usavršiti te neće biti onakav kao što su neki zakoni, koje se moralo poništiti i postaviti nove, što iziskuje gubitak korisnog vremena, koje se mora upotrebiti za rad.

Povrh svega navedenog moramo spomenuti da je osiguranje najbolje u vlastitoj režiji, to jest da udruženja sama sprovedu osiguranje, što se u inostranstvu pokazalo kao najbolje i najuspešnije ne samo iz razloga sigurnosti nego i zbog tačnog poznavanja mera osiguranja. Osiguravajuća društva, koja vode kod nas osiguranje, više su jedan

pridobitni sistem, što kod zanatlija ne mora da bude. Samo je kod nas još jedna poteškoća. Nemamo u zakonu nijednog mesta, koje bi govorilo o osiguranju u vlastitoj režiji te se i dešavalo da su razne zadruge, koje su imale razna osiguranja u svojim pravilnicima, morale ovo osiguranje propustiti, jer bi time štetile interese osiguravajućih društava. Ali nema drugog izlaza nego treba poraditi i u tome smeru te potražiti tolikih izmena u zakonu da neće biti troškova i uzaludnog rada. Jer svakako mora i može i svaki uvidjavan zanatlija videti najveću korist za sebe samo u osiguranju, kojeg vodi on sam. U stranim zemljama imaju zanatlije sprovedeno osiguranje u vlastitoj režiji već mnogo godina te bi trebali naši drugovi malo osvrnuti na njih te bi im osiguranje pošlo brže u pravi tir.

Bečkerečki mesari rade ozbiljno na podizanju svog staleža.

16. septembra održavali su bečkerečki mesari ponovno konferenciju u cilju osnivanja zemaljskog centralnog udruženja mesara i kobasičara, koje ne bi obuhvatalo samo majstore nego i pomoćnike. Time će se pomoći podmladak, koji u prvom redu treba da bude uže povezan sa majstorima te bi mogao uspešno da se usavršava u struci te najbolje koristio zanatu.

U tom cilju održavati će školu, kao što smo spomenuli već u zadnjem broju, gde budu predavali samo majstori svakonedeljno jedanput. — List namerava izdavati svake nedelje u tri jezika. Ovo je već teže ostvarivo jer je skopčano sa troškovima, koji nisu baš mali. Kako si oni ovo zamišljaju, nije nam poznato, jer u tome nismo obavešteni. — Školu će pak moći uzdržavati, jer ona ne stoji drugo no stručnu spremu majstora te stručnu literaturu a samo još nekoliko sati žrtvovanja majstora za obuku.

Naročito je dobro njihovo prihvaćanje načina organizovanja. Naime su tu istakli potrebu osiguranja besposlenih radnika u struci kao i majstora u stare dane ili nesreći. Od najveće je važnosti pak to, da se prima na posao samo oni, koji će biti organizovani. Traženje stručnog majstorskog, pomoćničkog te segrtskog ispita jeste već sasvim prirodno za svaki zanat, koji bez ovog prava ne može postojati. Takodje je svrši shodna tražnja ukida privatnog klanja seljacima, koji prodavaju meso potrošačima, jer u prvom redu nije u ovim slučajevima nikad sigurno, jeli ovo meso zdravo ili ne. Takodje je ispravno njihovo traženje boljeg držanja veterinarske službe sa strane veterinara.

Ostalo nije tolike važnosti već mora da bude u svakoj organizaciji te se izvrši tek tada, kad je organizacija uređena i jaka.

TRŽIŠTE CREVA.

Suha tanka govedja creva Din 0.60 do 0.65 po metru, soljena ravna debela creva, široka Din 3.25 po m, soljena ravna debela creva, srednja Din 2.50 po m, soljena ravna debela creva, uska Din 0.75 po m, svinjska creva, original Din 0.55 po m, svinjska creva, široka Din 0.45 po m, svinjska creva, srednja Din 0.60 po m, svinjska creva, uska Din 0.75 po m, ovčji saitling 18/20 Din 6.— komad, ovčji saitling 20/22 Din 8.— komad, ovčji saitling 22 Din 11.— komad.

Protiv stočne blagajne na gradskoj klaonici u Zagrebu

uputili su najpre trgovci a ondak i mesari direktno ministarstvu trgovina i industrije žalbu i to u pogledu poslovanja ove blagajne. Gradsko načelstvo usvojilo je predloge odnosno izvršilo neke promene u naplaćivanju pristojba te time uklonilo spor, čija je posledica bila psomenuta žalba ministarstvu trgovine.

Ninković V. Jovan, trgovački putnik, Dobričin, Bosna, nije naš zastupnik te nema prava primati naručba mesarskih strojeva i potrepština a tako isto i ne stručnih knjiga te pretplatnika za »Mesarski List«.

Grudnik, d. z o. z., Dravlje, »Mesarski List«, Št. Vid nad Ljubljano.

Wolf, polunov. proizvod tvrdke Friedrich-Haaga, promer ploče 150 mm, prodamo ugodno i to za Din 4.500.—.

Pavline Ivan ni već naš zastopnik in nima već pravice sprejemanja naročil mesarskih strojev in potreščin kot tudi ne knjig in »Mesarskega Lista«.

Grudnik, d. z o. z., Dravlje, »Mesarski List«, Št. Vid nad Ljubljano.

Ako želite imati prima i tačno sortirana creva onda se izvolite obratiti na:

»JUGOCRIJEVO«

ZAGREB, Klaonička ul. 9

TELEFON 60-91

Brzozajvni naslov: **JUGOCRIJEVO**

Tražite cijenik! Brza i solidna podvorba!

Tržište kože.

Tržište se nije promenilo.

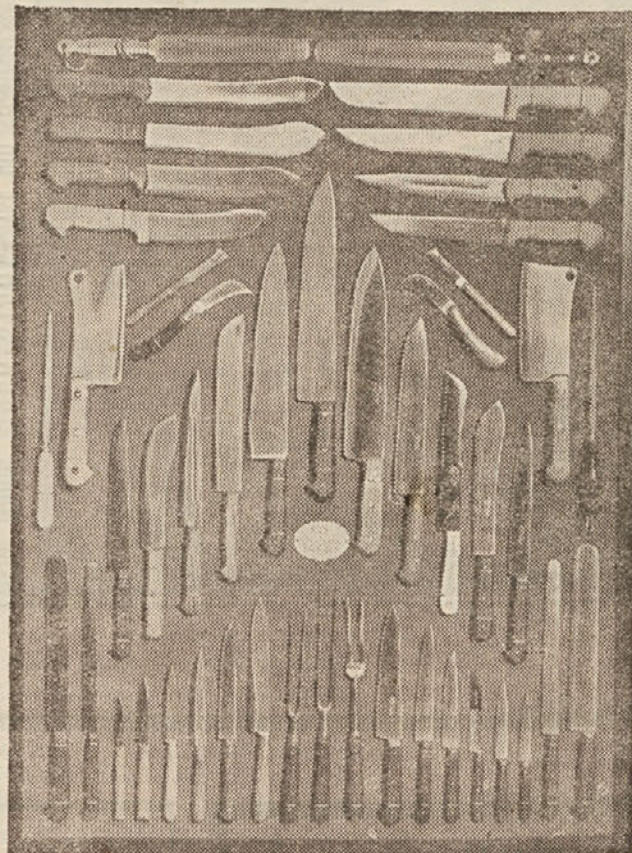
Govedje kože bez soli Din 9.50 do 10.50.

Teleće kože s glavom dugih nogu Din 15 do 16.

Jareće kože u težini od 47 do 48 kg Din 28 do 30 po komadu.

Janjeće kože od 100 kg Din 18 do 19 po komadu.

Ovčje kože od 2 kg težine Din 11 po kg.

Nakup

mesarskih

noževa

je stvar poverenja. Onaj, koji polaže važnost na kvalitet neka traži samo

noževe, jer su isti izradjeni iz prvovrstnih sirovina. Svaka oština kovana je ručno te izvedena najvećom pažnjom. Zbog toga odgovoraju u svakom pogledu, što dokazuje upotreba.

Naše specijalitete:

mesarski noževi, masati, nehrđajući noževi, noževi za klanje, kuhinjski noževi, makaze

Kod kupovanja pazite na zaštitnu marku

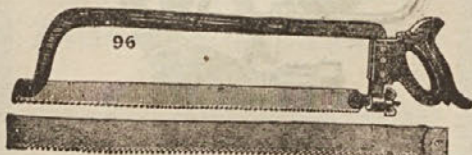
koja jamči za dobar kvalitet. Kupiti ih možete u svim specijalnim radnjama kao i trgovinama gvoždjenom robom.

HERMAN ITTER, CRONENBERG NEMAČKA

specijalna tvornica mesarskih testera (pila)
Izradjujemo mesarske testere svih veličina najboljeg kvaliteta, obične, poniklane kao i nehrđajuće.

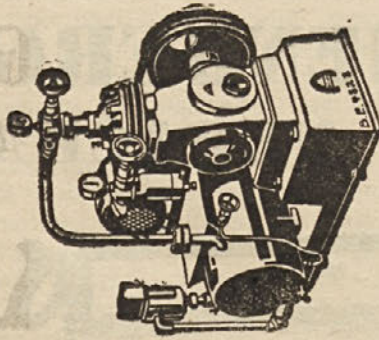
TRAŽITE CENIK!

Svetsko poznate

ASTRA- UREĐAJE ZA HLAĐENJE

dobavlja u svim veličinama počam od 600 do 250.000 kal. na sat sa kompresorima stojeće ili ležeće konstrukcije sa ili bez automatike za punjenje amonijakom, ugljičnom kiselinom, etil- ili metilkloridom uz solidne cijene i povoljne platežne uvjete

ALFA d.d., ZAGREB

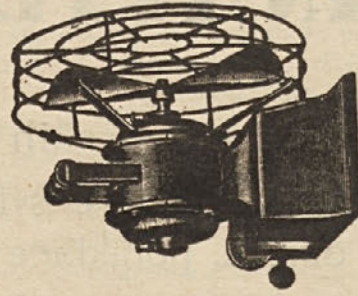
DUKLJANINOVA 28.

Neophodno potreban za svaku mesarsko-kobasičarsku radnju je „Eisluftkompressor“, novi ventilator, koji u kratko vreme bez leda ohladi vazduh, te osuši meso. Struja se troši na sat samo za 2—3 Din. Cena je Din 2400.—.

Poručiti se može izravna od tvornice

Alfred Wunderlich,

Deutsche Elektro-Maschinen und Apparate-Bau,
BERLIN, S. 42, Moritzstrasse 14-15.,

Šalje se isključivo samo pouzecom. Kod narudžbe treba navesti, da li se treba za Gleich-, Wechsel- ili Drehstrom te kolika je voltaža i kolika perijoda.

„Dick“-Stahl-meine Wahl!

Der Name „DICK-STAH“ ist ein Qualitätsbegriff die Marke **F.DICK** eine Vertrauensmarke! Sie allein verbürgt den echten „**DICK**“-Stahl. **PAUL F. DICK - Esslingen A. N.** - Überall erhältlich!

Najčuvjeniji masate i noževi su samo oni, sa poznatom svetskom markom **F.DICK!** Zato tražite svuda samo Dickove masate i noževe, jer su najbolji samo oni, sa markom strelice Dick!

Pretplatite se na „Mesarski list“!